

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **EOS KSI Slovensko, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou **TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o.** so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, proti žalovaným **1/ K. F.**, bývajúcemu v R., **2/ Š. M.**, bývajúcemu vo F., obaja zastúpení JUDr. Antonom Širgelom, advokátom so sídlom v Nitre, Štefánikova 49, **o zaplatenie 1 636,47 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp.zn. 12 C 78/2014, o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. augusta 2014 sp.zn. 15Co 671/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 95,29 € k rukám právneho zástupcu advokátskej kancelárie **TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o.** so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec rozsudkom z 3. júna 2014 č.k. 12C 78/2014-85 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 1 636,47 € s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.novembra 2010 do 13.februára 2012 vo výške 49,56 €, a 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 636,47 € od 14. februára 2012 do zaplatenia, ako aj nahradiť žalobcovi trovy konania. V odôvodnení uviedol, že právna predchodkyňa žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) a žalovaný 1/ uzatvorili 9. mája 2005 zmluvu o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Žalovaný 2/ prevzal na seba ručiteľský záväzok v zmysle § 303 Obchodného zákonníka. Žalovaný 1/ neplnil záväzky z tejto zmluvy, preto si žalobca uplatnil nárok na 29 neuhradených splátok úveru za obdobie od 20. novembra 2010 do 20. marca 2013. Súd posúdil predmetnú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu, avšak konštatoval, že právna úprava premlčania nie je otázkou smerujúcou k ochrane spotrebiteľa. Premlčanie pôsobí voči obom zmluvným stranám rovnako a z komplexnej úpravy premlčania obsiahnutej tak v Obchodnom ako aj v Občianskom zákonníku nemožno len niektoré ustanovenia považovať za výhodnejšie pre spotrebiteľa. Z tohto dôvodu aplikoval na premlčanie ustanovenia § 387 a nasl. Obchodného zákonníka a dospel k záveru, že uplatnená pohľadáva žalobcu nie je premlčaná. Splátky pôvodne splatné v období od 20. februára 2012 do 20.marca 2013 sa stali splatné dňa 13. februára 2012, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Pokiaľ žalovaní uvádzajú, že ku dňu postúpenia pohľadávky boli v omeškaní 1296 dní, súd uviedol, že sa jedná o počet dní omeškania

s poslednou splátkou ku dňu postúpenia pohľadávky a nie o omeškanie celého dlhu. Z obsahu zmluvy vyplýva, že každá jednotlivá splátka sa premlčovala dňom nasledujúcim po jej splatnosti t.j. 21. dňa toho ktorého mesiaca. Keďže predmetom konania bolo zaplatenie splátok splatných po 20. novembri 2010, ktoré sa stali splatnými 21. novembra 2010, premlčala sa táto splátka 21. novembra 2014 a každá ďalšia splátka mesiacom nasledujúcim po tejto splátke. Pokiaľ žalobca podal žalobu na súde dňa 5. novembra 2013, urobil tak v rámci plynutia premlčacej doby. Preto súd žalobe vyhovel a priznal žalobcovi aj vyčíslený úrok z omeškania zo splátok v zmysle ustanovenia § 369 ods.1 Obchodného zákonníka a 9% ročný úrok z omeškania z dlžnej sumy od 14. februára 2012 do zaplatenia. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Proti tomuto rozsudku podali žalovaní odvolanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 27. augusta 2014 sp.zn. 15 Co 671/2014 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.); rozhodol tiež o trovách odvolacieho konania. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa bol toho názoru, že pohľadávka žalobcu nie je premlčaná. Iba v prípade, ak by banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť celého úveru k 2. júnu 2008, stal by sa celý úver vrátane budúcich plánovaných splátok k tomuto dňu splatný. V konaní, ale takáto skutočnosť nebola preukázaná. Z prílohy 1 k zmluve o postúpení pohľadávok týkajúcej sa žalovaného 1/ je zrejme len to, že ku dňu postúpenia pohľadávky t.j. k 20. decembru 2011, bol splatný celý úver, keďže v položke „istina do splatnosti“ je uvedené 0,00. Tvrdenia odvolateľov vyvracia aj to, že ako „istina po splatnosti“ je v tejto prílohe uvedená suma podstatne vyššia než suma poskytnutého úveru. Napokon ak by aj banka mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásila, nepochybne by takéto vyhlásenie doručila žalovaným a bolo v ich záujme, aby ho v konaní predložili. Odvolací súd dal odvolateľom za pravdu len v tom, že z predloženej prílohy vyplýva, že deň 20. december 2011 bol dňom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bankou. Pokiaľ išlo o odvolaciu argumentáciu žalovaných, že nebola splnená oznamovacia povinnosť podľa § 526 Občianskeho zákonníka, vyhodnotil ju ako účelovú. Postup keď oznámenie o postúpení pohľadávky vykoná voči dlžníkovi postupník, považoval za súladný so znením ustanovenia § 526 ods.2 Občianskeho zákonníka. Súčasne uviedol, že nemal dôvod pochybovať o tom, že doporučené listové zásielky expedované žalobcom dňa 25. januára 2012 obsahovali oznámenie adresované a doručené žalovaným vychádzajúc z predloženého podacieho hárku z 25. januára 2012 opatreného pečiatkou podacej pošty. Odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením veci okresným súdom vo vzťahu k aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka na premlčanie v prejednávanej veci a v podrobnostiach odkázal na jeho odôvodnenie. Napokon uzavrel, že na správnosti záverov súdu prvého stupňa nemení nič ani tá skutočnosť, že za deň splatnosti celého úveru považoval 13. február 2012, teda zrejme deň kedy sa dlžník najneskôr dozvedel o zosplatnení celého dlhu. K námietke, že súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, odvolací súd uviedol, že právny zástupca žalobcu svoju neprítomnosť na pojednávaní riadne ospravedlnil a udelil súhlas k prejednaniu veci v neprítomnosti žalobcu. Postup okresného súdu teda bol súladný s ustanovením § 101 ods.2 O.s.p. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu podal žalovaný 2/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie a namietal, že mu v danom prípade bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Prípustnosť svojho dovolania zdôvodnil aj tým, že išlo o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, aj keď to odvolací súd vo výrokovej časti rozsudku neuviedol. Súčasne ako dôvod podaného dovolania uviedol ustanovenie § 241 ods.2 písm. b/ a c/ O.s.p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Odvolaciemu súdu vytýkal, že sa nezaoberal ním tvrdenou zmätočnosťou celého žalobného návrhu, pretože žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadom tvrdeného dátumu mimoriadneho zosplatnenia úveru 25. januára 2012 a ani 20. decembra 2011, ako to tvrdí odvolací súd. Rozhodnutie odvolacieho súdu v otázke mimoriadnej splatnosti úveru vyhlásenej pôvodným veriteľom nebolo ničím zdôvodnené a všetky dôkazy nasvedčovali tomu, že k vyhláseniu splatnosti úveru muselo dôjsť skôr než 13. februára 2012, ako to uviedol okresný súd. Podľa jeho názoru premlčacia doba uplynula dňa 21. mája 2011 vychádzajúc z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok ako jediného relevantného dôkazu. Odvolací súd síce potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, ale s odlišným právnym názorom na začiatok plynutia premlčacej doby, keď mal zato, že k zosplatneniu úveru došlo dňa 20. decembra 2011. K tomuto odlišnému právnemu názoru pritom dospel bez toho, aby nariadil pojednávanie, doplnil dokazovanie a umožnil žalovanému vyjadriť sa. Dovolateľ ďalej namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal ani s novelou Občianskeho zákonníka účinnou od 13. júna 2014, slúžiacou na ochranu spotrebiteľa, konkrétne s ustanovením § 52 ods. 2, na ktoré poukazoval v odvolaní. V zmysle tejto novely mali byť v prejednávanej veci na premlčanie aplikované ustanovenia Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa nevyjadril ani k prechodu pohľadávky z banky na nebankový subjekt. Dovolateľ bol toho názoru, že už v čase mandátnej správy vykonávanej žalobcom bola žalovaná pohľadávka zosplatnená, čo napokon vyplýva už zo samotnej povahy úveru. Z týchto dôvodov navrhol, aby dovolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietne alebo napadnuté rozhodnutia zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný v 1/ rade k podanému dovolaniu uviedol, že sa s ním stotožňuje a má zato, že uplatnená pohľadávka je premlčaná, a to dňom 21. mája 2011. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa nesprávne počítal plynutie premlčania od splatnosti jednotlivých splátok, keď svoje rozhodnutie založil na názore, že nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, hoci už v návrhu žalobca uviedol opak, a s týmto záverom okresného súdu sa nestotožnil ani odvolací súd. Žalobca v konaní neuniesol dôkazné bremeno, pretože nepreukázal kedy bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Nesúhlasil ani s právnym názorom odvolacieho súdu ohľadom počítania premlčania odo dňa postúpenia pohľadávky. Poukázal tiež nato, že ak odvolací súd chcel zaujať vo veci odlišné právne stanovisko, bol povinný nariadiť pojednávanie a doplniť dokazovanie, keďže tak neurobil, zaťažil konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Žiadal, aby dovolací súd rozhodol v zmysle návrhu dovolateľa a priznal mu trovy právneho zastúpenia.

Žalobca bol toho názoru, že žalovaným neboli v konaní odňaté žiadne procesné oprávnenia, nakoľko odvolací súd postupoval v súlade s § 214 ods.1 O.s.p. Pokiaľ ide o ostatné dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods.2 písm. b/ a c/ O.s.p., tieto sa môžu uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je tento prípad. Poukázal na tú skutočnosť, že v konaní ide o obchodno-záväzkový vzťah, pričom dovolateľ napáda rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcim zákonom stanovenú hranicu, a preto je jeho dovolanie v zmysle § 238 ods.5 O.s.p. neprípustné. Žiadal, aby dovolací súd podané dovolanie zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovaného 2/ je napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu. Žalovaný 2/ prípustnosť svojho dovolania výslovne odvodzoval z ustanovenia § 238 ods.3 O.s.p. teda zo skutočnosti, že vo veci ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. K tomu dovolací súd uvádza, že posúdenie, či ide o riešenie právnej otázky zásadného významu patrí výlučne odvolaciemu súdu a nie účastníkom konania. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu už dávnejšie dospela k záveru, že ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku prípustnosť dovolania nevysloví, dovolací súd nie je oprávnený skúmať, či ide o vec zásadného právneho významu (porovnaj tiež R 38/1993 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 2 Cdo 16/2001, 3 Cdo 215/2007, 3 Cdo 254/2007, 3 Cdo 225/2009, 3 Cdo 20/2011 a 3 Cdo 146/2013). Preto pre založenie prípustnosti dovolania v zmysle § 238 ods.3 O.s.p. je vždy rozhodujúce znenie výroku odvolacieho súdu. Keďže výrok napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v prejednávanej veci nepripúšťa podanie dovolania, nie je dovolanie žalovaného 2/ procesne prípustné v zmysle § 238 ods. 3

O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaného 2/ nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p, ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo

Dovolateľ vo svojom dovolaní nenamietal vady konania podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Žalovaný 2/ v dovolaní výslovne uviedol, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), pretože rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo dostatočne odôvodnené.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Ide najmä o právo predniesť (doplniť, či dopĺňovať) návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 123, § 118 ods.1, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O. s. p.).

Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo 3. decembra 2015 Stanovisko, ktorého právna veta znie : „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

S poukazom na citované stanovisko vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľom sa považuje za tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods.2 písm. b/ O.s.p., ktorá je síce relevantným dovolacím dôvodom, avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Preto sa touto námietkou, za predpokladu, že nejde o výnimku podľa druhej vety citovaného stanoviska, dovolací súd nemôže zaoberať, pokiaľ dovolanie nie je z iného zákonného dôvodu procesne prípustné.

Dovolací súd pristúpil k preskúmaniu odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a odôvodnenia ním potvrdeného rozhodnutia súdu prvého stupňa v intenciách Stanoviska prijatého Občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 a dospel k záveru, že obsah týchto rozhodnutí nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila (ako výnimka) druhá veta tohto stanoviska.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.).

V zmysle § 219 ods.2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Judikatúra

ESLP však nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. K otázke riadneho odôvodnenia súdnych rozhodnutí sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa) spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., a obsahuje vysvetlenie všetkých dôvodov, ktoré boli v prejednávanej veci pre posúdenie žalobného nároku podstatné. Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa predovšetkým zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia (obsahuje 1/ opis skutkového stavu, 2/ priebeh konania, 3/ stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, 4/ výsledky vykonaného dokazovania a 5/ citáciu právnych predpisov aplikovaných na prejednaný prípad). Prvostupňový súd prijatý záver, že pohľadávka žalobcu nie je premlčaná a že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru nedošlo pred postúpením pohľadávky na žalobcu, zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil.

Odvolací súd postupoval v súlade s § 219 ods.2 O.s.p., v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, pričom doplnil aj ďalšie úvahy a dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Treba zdôrazniť, že odvolací súd nie je povinný v opravnom konaní odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Odvolací súd tiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s odvolacími námietkami žalovaných, keď uviedol, že žalovaní neunesli dôkazné bremeno tvrdenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru právnou predchodkyňou žalobkyne. V odôvodnení sa zaoberal aj otázkou právneho posúdenia premlčania, konkrétne aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka na premlčanie. Vzhľadom k tomu, že záver súdu prvého stupňa považoval za správny z rovnakých dôvodov, obmedzil sa v tomto smere na odkaz na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. V konečnom dôsledku treba dodať, že podstatou neúspechu žalovaných v konaní nebola aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka na premlčanie, ale nepreukázanie skoršieho zosplatenia úveru, preto by aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní za danej situácie nemohla ovplyvniť výsledok sporu.

Ostatné námietky dovolateľa sa z hľadiska ich obsahu vzťahujú k právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom, ktorá námietka síce je dovolacím dôvodom (§ 241 ods.2 písm. c/ O.s.p.), avšak nie je spôsobilá založiť procesnú prípustnosť podaného dovolania.

Z týchto dôvodov námietka dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, nie je námietkou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. spôsobilou založiť procesnú prípustnosť jeho dovolania.

Dovolateľ tiež namietal, že odvolací súd dospel k odlišnému právnemu názoru na začiatok plynutia premlčacej doby neprípustne, teda bez toho, aby nariadil pojednávanie a doplnil dokazovanie, čím dovolateľovi odňal možnosť konať pred súdom a konanie zaťažil vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V zmysle § 219 ods.1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle § 221 ods.1 písm. h/ O.s.p., odvolací súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 213 ods. 1 O.s.p., odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7. Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 O.s.p.).

Citované ustanovenie umožňuje odvolaciemu súdu, aby dospel k vlastnému zisteniu skutkového stavu, ktoré môže byť odlišné od skutkového zistenia, ktoré urobil súd prvého stupňa. Ak sa však odvolací súd chce odchýliť od skutkových zistení súdu prvého stupňa, musí dokazovanie sám opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie v zmysle § 132 O.s.p.; je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k odlišnému právnemu záveru, dospel bez vykonania riadneho dokazovania. Po preskúmaní veci Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by odvolací súd porušil ustanovenie § 213 ods. 3 O.s.p.

Súd prvého stupňa a rovnako aj odvolací súd vychádzali zo skutkového zistenia, že pohľadávka žalobkyne nebola zosplatnená pred jej postúpením. Pokiaľ aj odvolací súd dospel k záveru, že k mimoriadnej splatnosti úveru došlo dňa 20. decembra 2011 a nie dňa 13. februára 2012, ako to uzavrel súd prvého stupňa, uvedené nemení nič na zhodnom závere oboch súdov, na ktorom založili svoje rozhodnutia, že pohľadávka žalobkyne nie je premlčaná. Navyše v danom prípade nedošlo k zmene rozhodnutia prvostupňového súdu, ktorého predpokladom je aj prípadné opakovanie dokazovania za účelom zabezpečenia odlišných skutkových zistení, ale k jeho potvrdeniu. Súčasne nebol ani daný dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa v zmysle § 221 ods.1 písm. h/ O.s.p., nakoľko oba sudy vec po právnej stránke posúdili rovnako a skutkový stav bol zistený dostatočne. Odlišné vyhodnotenie vykonaných dôkazov odvolacím súdom by mohlo zakladať vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. len za predpokladu, že by sa prejavilo vo výroku

rozhodnutia odvolacieho súdu , teda by viedlo k inému právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom, o takúto situáciu však v prejednávanej veci nešlo.

Keďže existencia vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. sa v dovolacom konaní nepreukázala, prípustnosť dovolania žalovaného 2/ nemožno vyvodit' ani z tohto ustanovenia.

Dovolateľ označil ako dôvod podaného dovolania aj ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. tzv. inú vadu konania, ktorá síce je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania (pozri napr. sp.zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011). To znamená, že aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Dovolanie je odôvodnené i nesprávnosťou právnych záverov zaujatých súdmi nižších stupňov, teda nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Aj tento dovolací dôvod by sa mohol uplatniť až v takom prípade, ak by bolo dovolanie z iného dôvodu v zmysle § 237 alebo § 238 O.s.p. procesne prípustné (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. rozhodnutie z 29. júna 2010 sp.zn. 1 Cdo 62/2010, z 29. novembra 2010 sp.zn. 2 Cdo 97/2010, z 9. júna 2011 sp.zn. 3 Cdo 53/2011, z 24. mája 2011 sp.zn. 4 Cdo 68/2011, z 23. júna 2011 sp.zn. 6 Cdo 41/2011). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O takýto prípad však v prejednávanej veci nejde.

Keďže v danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného 2/ nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou odvolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Pokiaľ žalovaný 2/ dovolaním napadol aj výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania, treba poukázať na to, že v tejto časti napadnuté rozhodnutie má povahu uznesenia (viď § 167 ods. 1 O.s.p.); prípustnosť dovolania proti nemu vylučuje ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. Keďže dovolací súd nezistil v konaní odvolacieho súdu o trovách žiadnu procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p., dovolanie voči výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania tiež odmietol v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému 2/, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd mu preto priznal náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia v sume 95,29 € a to za jeden úkon právnej služby – vyjadrenie k dovolaniu z 11. novembra 2014 v sume 71,37 € (§ 10 ods.1 v spojení s § 14 ods.1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), režijný paušál 8,04 € (§ 1 ods. 3 v spojení s §16 ods. 3 vyhlášky) a DPH z týchto súm 15,88 € (§ 18 ods.3 vyhlášky).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2016

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová